

Remissvar

Dnr 2020–517

2021-03-04

Infrastrukturdepartementet
103 33 Stockholm

EI:s rapport ”Kapacitetsutmaningen i elnäten” samt promemorian ”Ökade incitament för kostnadseffektiva lösningar i elnätsverksamhet”

I2020/03164

Konjunkturinstitutet har givits möjlighet att lämna synpunkter på en rapport respektive en promemoria som författats av Energimarknadsinspektionen (Ei).

KOMMENTARER PÅ EI:S RAPPORT

Konjunkturinstitutet lämnar inga detaljsynpunkter på de rekommendationer och förslag som presenteras i Ei:s handlingsplan för att avhjälpa kort och långsiktiga utmaningar i elnätet.

På ett mer övergripande plan ser Konjunkturinstitutet det som positivt att handlingsplanen innefattar både åtgärder inom ramen för aktuellt uppdrag så väl som tidigare föreslagna åtgärder som identifierats som viktiga ur ett kapacitetsbristperspektiv. Därigenom synliggörs behovet av att tillämpa ett systemperspektiv vid analys av komplexa marknader med många inblandade (geografiskt spridda) aktörer.

Konjunkturinstitutet vill dock lämna en kommentar i samband med den ”konsekvensutredning” som görs i rapporten, och då specifikt med avseende på ”miljömässiga” konsekvenser av förslagen (avsnitt 11.8) där Ei enligt uppdrag ska *”bedöma hur föreslagna åtgärder bidrar till minskade utsläpp av växthusgaser”*.

Konjunkturinstitutet instämmer i det mesta av det som sägs i sammanhanget men tycker att analysen bitvis är oklar med avseende på vilken geografisk systemgräns som tillämpas. Är syftet att utvärdera förslagets inverkan på svenska klimatmål, vilket Ei anger (s 169), är det mindre relevant att diskutera effekter på nettoexport och den automatiska annulleringen i EU ETS. Konjunkturinstitutet anser att båda perspektiven är viktiga men att det är centralt att hålla isär hur förslagen bidrar till svenska klimatmål (som 2045 avser utsläpp inom Sveriges gränser) kontra eventuella effekter på EU:s utsläpp.

KOMMENTARER PÅ EI:S PROMEMORIA

Det förslag som lämnas i promemorian är en del av den omfattande handlingsplan som presenteras i Ei:s rapport. Konjunkturinstitutet bedömer det förslag till ändring av ellagen som föreslås i Ei:s promemoria vara nogt avvägt och i linje med bland annat EU:s elmarknadsdirektiv. Konjunkturinstitutet har med andra ord inga synpunkter på sakfrågan i sig.

Konjunkturinstitutet anser dock att promemorian innehåller en del otydliga resonemang vad gäller skillnaden mellan en för samhället kostnadseffektiv lösning och en företagsekonomiskt effektiv sådan. Exempelvis står det på s 18 att läsa:

”En sådan metod skulle inte ge incitament att välja den lösning som är mest kostnadseffektiv utan den skulle i stället styra nätföretagen att välja det mest lönsamma alternativet, det vill säga den lösning som ger mest avkastning, och riskerar därmed att ge dyrare lösningar.”

Eftersom nätföretag rimligen bör ha incitament att pressa kostnader kan läsaren behöva tydligare vägledning med avseende på att det som är mindre kostsamt för företaget kan vara dyrare för samhället.

Vidare hade promemorian varit mer övertygande om den, precis som i Ei:s rapport, i samband med att förslaget ”miljömässiga konsekvenser” diskuteras gjort en tydligare och mer utförlig distinktion mellan direkta respektive indirekta effekter av förslaget – så till vida att smarta elnätstjänster kan underlätta omställningen i samhället till en ökad grad av elektrifiering.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Urban Hansson Brusewitz. Föredragande har varit Anna Dahlqvist.

Urban Hansson Brusewitz
Generaldirektör